

Op zoek naar noodzakelijke liquiditeiten

Het regeerakkoord verplicht heel wat KMO's om op zoek te gaan naar liquiditeiten om het aanvullend pensioen van bestuurders en zaakvoerders veilig te stellen. Dat zal in deze crisistijden voor vele een zware dobber worden.

Koen Van Duyse

‘Tussen nu en drie jaar zullen alle vennootschappen met een interne pensioenvoorziening geld moeten vinden om de verzekeringspremie te betalen. Kunnen zij dat niet, dan zal de voorziening belastbaar worden en zullen zij extra 33,99 procent vennootschapsbelasting moeten betalen’

Bestuurders en zaakvoerders zijn doorgaans zelfstandigen. Een aanvullend pensioen opbouwen is dan ook essentieel om na pensionering de levensstandaard enigszins op peil te kunnen houden. Er bestaat voor bedrijfsleiders een drietal fiscaal gefaciliteerde technieken om de vergrijzing op te vangen: het wettelijk aanvullend pensioen voor zelfstandigen (WAPZ), de interne pensioenbelofte en de individuele pensioentoezegging (IPT). In de carrière van een bedrijfsleider en het leven van vennootschap gebeurt het vaak in deze volgorde.

Het WAPZ is slechts mogelijk voor een eerder beperkt bedrag. Toch is het fiscaal gezien hét driesterrenproduct: besparing van sociale bijdragen, aftrek tegen de hoogste marginale tarieven en geen verzekeringstaks.

Met de individuele pensioenbelofte kan een groter aanvullend pensioen worden opgebouwd (beperkt bij opbouw en uitkering door de voor herziening vatbare 80% - regel). Het grote voordeel is dat er niet onmiddellijk liquiditeiten nodig zijn. Het is een contract waarbij de vennootschap er zich toe verbindt aan haar bedrijfsleider een pensioen uit te betalen op pensioenleeftijd of na overlijden en waarvoor zij stelselmatig een voorziening op haar balans opbouwt. Het blijft een intern juridisch en boekhoudkundig gebeuren: geen premie te betalen, geen commissie- en beheersvergoeding, geen verzekeringstaks en toch fiscaal aftrekbaar.

Ideaal dus voor de startende ondernemers die geen cashreserves hebben of die hun geld nodig hebben om investeringen van het bedrijf te financieren. Het belangrijkste nadeel is dat het pensioen onderworpen blijft aan het ondernemingsrisico. Daarom ook dat na verloop van tijd, als de onderneming wat financiële ademruimte heeft, de pensioenbelofte vaak wordt omgezet in een externe IPT.

Een externe IPT is een verzekeringscontract waar het aanvullend pensioen wordt opgebouwd door betaling van een verzekeringspremie aan een verzekeraar. De fiscale voordelen zijn quasi identiek aan de pensioenbelofte. Er moet echter, naast de commissielonen en een beheersvergoeding, ook een verzekeringstaks van 4,4 procent worden betaald.

Het regeerakkoord zegt nu dat de individuele pensioenbeloften voor de zelfstandige bedrijfsleiders zullen moeten worden uitbesteed aan een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds en niet meer zullen kunnen worden opgebouwd via een interne pensioenvoorziening van het bedrijf. De bijhorende belasting van 4,4 procent is één van de bouwstenen om het begrotingstekort in te perken.

Al de aangelegde pensioenvoorzieningen moeten binnen een overgangperiode van 3 jaar worden omgezet naar een externe verzekeraar. Dat betekent dus dat tussen nu en drie jaar alle vennootschappen met een interne pensioenvoorziening geld moeten vinden om de verzekeringspremie te betalen. Kunnen zij dat niet, dan zal de voorziening belastbaar worden en zullen zij extra 33,99 procent vennootschapsbelasting moeten betalen.

En waar zit dat geld nu? Zoals boven vermeld, het is geïnvesteerd in gebouwen, in het machinepark, in klanten, ... Indien men de zware belasting wil vermijden, zal men dus de nieuwe investeringen ofwel moeten afblazen, ofwel uitstellen. Een door de regering opgelegde ‘staking van ondernemen’ dus. Een ander alternatief is het aangaan van externe kredieten met bijhorende kosten. Hoe dan ook, ieder alternatief ontnemt ademruimte aan de bedrijven. Tijdens de eerste publieke toespraak van de kersverse Minister van Pensioenen aan de Leergang Pensioenrecht van de KU Leuven op 20 december 2011 kon hij geen repliek geven op deze extra financieringsbehoefte. Een pleister op een houten been zou zijn dat gedurende de overgangperiode de verzekeringstaks tijdelijk zou worden verlaagd van 4,4 procent naar 1,75 procent. ■

De auteur is advocaat en partner van Tiberghien Advocaten